

Curierul Sanitas

**Buletin informativ
al Sindicatului "Sănătatea"
din Republica Moldova**

Nr. 3 (92) Octombrie, 2009

Pe 7 octombrie 2009 a avut loc ședința Biroul Executiv în cadrul căreia au fost puse în discuție următoarele probleme: mersul desfășurării adunărilor (conferințelor) de dare de seamă și alegeri; organizarea odihnei copiilor, tineretului studios și a salariaților; obiecțiile critice expuse de membrii de sindicat, informațiile primite din organizațiile sindicale primare privind situația socio-economică în colective la moment; etc.

Biroul Executiv a totalizat activitățile Sindicatului „Sănătatea” privind întremarea copiilor, odihna studenților și salariaților în tabăra de odihnă „Medic-2”, tratamentul sanatorial, rezultatele Spartachiadei a XXIV a lucrătorilor ocrotirii sănătății.

În cadrul aceleiași ședințe au fost adoptate măsurile organizatorice privind realizarea Legii nr. 186 din 10.07.2008 „Securitatea și sănătatea în muncă”.

Mersul adunărilor de dare de seamă și alegeri în organizațiile sindicale primare

În scopul desfășurării organizate a adunărilor (conferințelor) de dare de seamă și alegeri în organizațiile sindicale afiliate la Sindicatul „Sănătatea”, organele electivă ale organizațiilor sindicale de toate nivelurile și liderii lor vor realiza următoarele:

1. Vor aduce în ordine, conform Nomenclatorului dosarelor propus de Biroul Executiv al Sindicatului „Sănătatea”, toată documentația organizației sindicale.

2. Vor întocmi graficul adunărilor de dare de seamă și alegeri și norma de reprezentare la conferințele sindicale și a le prezenta în adresa Biroului Executiv al Sindicatului „Sănătatea” până pe 19 octombrie 2009.

3. Vor prezenta în adresa Biroului Executiv în termen de 5 zile după adunare (conferință) Extrasul din procesul-verbal, hotărârile adunării (conferinței), actul comisiei de revizie, anchetele delegaților la Congresul V al Sindicatului „Sănătatea” și a membrilor Consiliului Republican al Sindicatului „Sănătatea” conform anexelor 8, 9 din hotărârea Biroului Executiv nr. 22-13 din 17 iulie 2009.

4. Vor înainta în adresa Biroului Executiv al Sindicatului „Sănătatea”, propuneri privind proiectul Programului de activitate al Sindicatului „Sănătatea”

5. Se propune comisiile de revizie și control financiar din toate organizațiile sindicale să efectueze controlul financiar în organizațiile sindicale respective, conform cerințelor actului-model, adoptat de Biroul Executiv (nr.15-06 din 5.07.2002)

6. Membrii Biroului Executiv și salariații Biroului Executiv vor acorda ajutor la pregătire și desfășurare a adunărilor

(conferințelor) de dare de seamă și alegeri în organizațiile sindicale coordonate (conform Hotărârii Biroului Executiv din 27.07.2006).

Organizarea odihnei copiilor, tineretului studios și a salariaților, membri de sindicat

1. Întru realizarea prevederilor Hotărârilor Guvernului nr.334 din 23 aprilie 2009 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de funcționare a taberelor de odihnă și întremare a sănătății copiilor și adolescenților”, Hotărârii Guvernului nr.353 din 07 mai 2009 „Cu privire la organizarea odihnei și întremării copiilor și adolescenților în sezonul estival 2009 și Hotărârii Comitetului Confederal al CNSM nr.26-2 din 04.02.2009 „Cu privire la totalurile organizării odihnei și întremării copiilor în sezonul estival 2008, în scopul organizării și întremării sănătății copiilor și adolescenților în sezonul estival 2009, au fost repartizate mijloace financiare din

(Continuare. Incep. in pag.1)

bugetul de stat și a Sindicatului „Sănătatea” pentru 796 bilete.

2. În scopul compensării parțiale a costului unui bilet de odihnă la baza de odihnă „Medic-2” din Sergheevca a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, pentru studenții orfani și nevoiași din instituțiile de învățământ medicale și salariații, membri de sindicat afiliați la Sindicatul „Sănătatea”, cu venituri mici, din Fondul de ajutor reciproc al Consiliului Republican al Sindicatului „Sănătatea” a fost acordat ajutor material la 160 persoane, câte 500 lei pentru fiecare membru de sindicat.

3. Luând în considerare că Casa Națională de Asigurări Sociale a încetat, nelegitim, începând cu luna mai 2009, să aloce sindicatelor bilete pentru tratament sanatorial, Biroul Executiv a decis ca dividendele parvenite de la patrimoniul Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova și sursele bugetului sindical să fie îndreptate pentru compensarea parțială a costului biletelor de tratament sanatorial în Sanatoriile „Codru” (Călărași), „Nufărul Alb” (Cahul), „Struguraș” (Dubăsari), „Bucuria” (Vadul lui Vodă), „Speranța” (Vadul lui Vodă), „Moldova” (Truscaveț) și „Tiodo-CR” (Chișinău), încheind contracte cu directorii sanatoriilor.

Probleme financiare

Pe parcursul trimesului III al anului 2009, din Fondul de ajutor reciproc al Consiliului Republican al Sindicatului „Sănătatea”, a fost acordat ajutor material la 44 salariați. 12 instituții medicale au beneficiat de suport financiar în sumă de câte 5-10 mii.

Cu ocazia cu Ziua profesorilor Sindicatul „Sănătatea” a acordat ajutor financiar: Colegiului Național de Medicină și Farmacie; Colegiului Medical Bălți; Colegiului Medical Orhei; Colegiului Medical Cahul; Colegiului Medical Ungheni; Casei Municipale pentru Copii; Centrului de

Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vârstă Fragedă; Centrului de Reabilitare pentru Copii cu handicap sever al aparatului locomotor; Centrul de plasament temporar și reabilitare pentru copii din mun. Bălți.

Notă informativă cu privire la poziția Sindicatului „Sănătatea” în perioada de criză economico-financiară

Efectele negative ale crizei economico-financiare asupra ramurii sănătății și măsurile întreprinse de Sindicatul „Sănătatea”

Criza economico-financiară a afectat grav Republica Moldova, inclusiv și ramura ocrotirii sănătății. Totodată, este de neînțeles, că practic la toate nivelele (național, de branșă, teritorial și de unitate), nu au fost întreprinse măsuri concrete pentru a stopa efectele negative asupra economiei naționale și a populației.

Careva măsuri inițiate au fost orientate spre a reduce veniturile salariale ale angajaților, reducerea locurilor de muncă libere, majorarea impozitelor pe venit, micșorarea defalcărilor în Fondurile sociale și asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

Cu 20 la sută a fost redusă finanțarea instituțiilor bugetare. Cu circa 50 la sută, în 8 luni ale anului curent sau redus defalcările de la Bugetul de stat către Instituțiile sanitare. Se promovează ideea de a stabili pentru toate categoriile de salariați a unei cote fixe a impozitului pe venit în mărime de 15 la sută (în prezent este de 7 și 17 la sută). Această măsură influențează negativ, în prim plan, asupra salariaților cu venituri salariale mici. În majoritatea instituțiilor sanitare au fost reduse statele de personal, aprobate pentru anul 2009. Ca urmare, salariații sunt lipsiți de spor la salariul de funcție pentru înalta eficiență și calitate în muncă, intensitatea muncii, pentru lărgirea zonei de deservire. Este limitată munca prin cumul și prin

înlocuire. Unor salariați de vârstă pensionară li se propune, contrar prevederilor art.68 și 97 din Codul muncii, modificarea contractului individual de muncă și trecerea la ziua de muncă parțială.

Sindicatul „Sănătatea”, prin adresarea sa nr.03/066 din 06.05.2009 a cerut de la Ministerul Sănătății și Compania Națională de Asigurări în Medicină să nu admită: reducerea finanțării unităților medicale și de învățământ; disponibilizarea salariaților; micșorarea cuantumurilor de salarii stabilite pentru anul 2009; s-a propus ca în comun să elaboreze un plan anticriză pentru ramura sănătății. Cu regret, un astfel de plan nu a fost elaborat.

În baza celor expuse Biroul Executiv al Sindicatului „Sănătatea” a cerut de la conducerea Republicii Moldova:

- să nu admită reducerea bugetelor pentru sănătate aprobate pentru anul 2009;

- să indexeze anual primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în lei în raport cu rata inflației și nivelul creșterii salariilor pe economie;

- să stabilească, conform cheltuielilor reale, a prețurilor și tarifelor la serviciile medicale și indexarea anuală a lor în funcție de indicele prețurilor de consum și nivelul creșterii salariale ale lucrătorilor.

Sindicatul „Sănătatea” a cerut de la Ministerul Sănătății, Compania Națională de Asigurări în Medicină, conducătorii instituțiilor, liderii organizațiilor sindicale de toate nivelele, să întreprindă măsuri eficiente pentru:

- a nu admită reducerea bugetelor unităților medicale pentru sănătate și a fondurilor de salarizare ale instituțiilor, aprobate pentru anul 2009;

- a nu admită disponibilizarea salariaților și menținerea salariilor în cuantumurile stabilite pentru anul 2009;

- a întreprinde măsuri sporite de prevenire a îmbolnăvirilor,

(Continuare. Incep. in pag.1-2)

asigurarea accesului populației la servicii de sănătate și sporirea calității serviciilor medicale.

Totodată, Sindicatul „Sănătatea” a propus conducătorilor instituțiilor, în comun cu comitetele sindicale, să elaboreze măsuri privind economisirea resurselor financiare și bunurilor materiale fără a afecta plata muncii salariaților, stabilită pentru anul 2009 și disponibilizarea persoanelor fizice.

Menționăm, că Biroul Executiv al Sindicatului „Sănătatea” nu a susținut propunerile Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova privind menținerea pentru anul 2010 a nivelului procentual al defalcărilor contribuabililor în Fondul asigurărilor obligatorii de asistență medicală la nivelul anului 2009 și personificarea, 50 la sută, a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în mărime procentuală la retribuirea muncii angajaților.

Unele informații privind efectele negative ale crizei economico-financiare asupra economiei Republicii Moldova

Conform datelor Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, în primul semestru al anului 2009, comparativ cu perioada similară a anului trecut, aproape toți indicatorii vitali importanți au suferit o înrăutățire considerabilă. Astfel, volumul total al producției industriale a scăzut cu mai mult de 20 la sută; balanța comercială între export și import a înregistrat un deficit aproximativ cu 30 la sută; numărul șomerilor înregistrați oficial a crescut de aproape 3 ori; restanța la plata salariilor a crescut cu 46,5 la sută (de la 101 mil. la 148 mil. lei); fără locuri de muncă au rămas circa de 200 mii de lucrători; zeci de mii sunt trimiși în concediu forțat fără plată, ori activează cu ziua sau săptămâna de muncă redusă.

Conform datelor Băncii Naționale a Republicii Moldova, transferurile de mijloace bănești efectuate de către persoane fizice care activează în alte țări au scăzut cu circa 40 la sută. Datoriile externe ale Republicii Moldova au depășit peste 4 miliarde de Euro, iar deficitul bugetar a atins 5 miliarde lei.

În aceste condiții, au devenit mai dure condițiile de negociere cu FMI și Banca Mondială privind alocarea creditelor Republicii Moldova, cum ar fi:

- rectificarea Bugetului de stat în vederea reducerii deficitului acestuia;
- reducerea cu 20-30 la sută a cheltuielilor, inclusiv pentru salarizare;
- înghețarea salariilor;
- creșterea impozitelor la persoanele fizice;
- micșorarea defalcărilor în Fondul Asigurărilor Sociale de Stat și Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală;
- revederea censului de vârstă pentru pensionare spre majorare, etc.

Acestea și alte condiții inevitabil vor conduce în prim plan la: reducerea fondului de salarizare; micșorarea veniturilor reale ale populației, prin înghețarea indexării

salariilor și pensiilor, care practic, deja are loc; disponibilizarea în masă a salariaților.

Unele informații privind funcționarea parteneriatului social în perioada de criză economico-financiară

Cu regret, în ultimii ani, parteneriatul social la nivel național, practic, nu a funcționat. Majoritatea absolută a proiectelor de acte normative au fost adoptate unilateral de Guvern, fără a fi examinate în prealabil la Comisia Națională pentru consultări și negocieri colective.

Spre exemplu, la inițiativa Guvernului precedent a fost elaborat un proiect de lege privind modificarea Codului muncii, în vederea lipirii sindicatelor de a da sau nu acordul la concedierea salariaților. Numai datorită protestelor sindicatelor proiectul nu a fost adoptat.

Practica negativă de a înlătura partenerii sociali de la examinarea prealabilă a proiectelor de acte normative a fost preluată și de precedentă conducere a Ministerului Sănătății.

Astfel, Ministerul Sănătății unilateral a înaintat proiecte de hotărâri ale Guvernului privind: micșorarea normelor de alimentare a bolnavilor; pregătirea postuniversitară și reciclarea cadrelor contra plată; reducerea compensării costului unui loc-pat în cămine de la buget (60%) și trecerea la plata deplină de către studenți; micșorarea cu 20% a numărului studenților care primesc bursă; scutirea de impozit pentru furnizorul de medicamente în farmaciile de stat amplasate în sectorul rural și achitarea salariilor pentru personalul farmaciilor din contul resurselor medicinei primare; organizarea concursului pentru cel mai bun în profesie; înghețarea de peste un an a atestării cadrelor manageriale și a plății pentru categoria de profesie. Precedenta conducere a Ministerului Sănătății a refuzat semnarea noii Convenții Colective nivel de ramură, propunând excluderea revederii plății pentru nocivitate. Desigur, că față de acestea și alte acțiuni ale Ministerului Sănătății, sindicatul s-a declarat negativ și a cerut, ca proiectele acestor acte normative să fie revăzute și prezentate spre avizare Sindicatului „Sănătatea”.

La nivel de unitate activitatea parteneriatului social tot lasă de dorit. În multe unități medico-sanitare și farmaceutice încă nu sunt create, sau nu activează comisiile pentru dialog social „angajator-salariați”. Prin urmare, principiile democratice de bază: transparența, corectitudine și obiectivitatea în soluționarea problemelor salariaților se încalcă. Se încalcă drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Poziția Sindicatului „Sănătatea” în situația de criză economico-financiară:

1. A întreprinde măsuri la toate nivelele organizațiilor sindicale privind realizarea necondiționată a Revendicărilor aprobate de Consiliul Republican al Sindicatului „Sănătatea” prin Hotărârea nr.07-01 din 10.04.2009,

(Continuare in pag.4)

(Continuare. Incep. in pag.1-3)

privind îmbunătățirea finanțării ramurii ocrotirii sănătății, acordarea populației serviciilor medicale de calitate și soluționarea problemelor social-economice și profesionale ale salariaților din ocrotirea sănătății.

2. A cere de la organele de stat și partidele politice:

- realizarea deplină a prevederilor programelor sale;
- respectarea normelor legale prevăzute de Legea sindicatelor, Codul muncii, convențiile colective și alte acte normative ce reglementează interesele și libertățile salariaților;
- respectarea principiilor dialogului social la toate nivelurile (național, de branșă, teritorial și unitate), conform prevederilor Legii nr.245 din 21.07.2006 și regulamentele respective;
- participarea reprezentanților Sindicatului „Sănătatea” în organele colegiale la toate nivelurile cu drept de vot;
- de prevăzut în proiectele bugetelor pentru anul 2010 realizarea deplină a drepturilor salariale și sociale a salariaților.

Notă informativă privind protecția muncii în sistemul sănătății

Condițiile și caracterul muncii lucrătorilor medicali cer o atenție sporită privind securitatea și sănătatea lor. Astăzi în condiții nefavorabile lucrează peste 38 mii de salariați, care sunt expuși unei varietăți complexe de riscuri de sănătate și siguranță la locul de muncă. Cele mai comune riscuri sunt:

1. Riscurile biologice, cum ar fi TB, HIV/SIDA, hepatita, etc.
2. Riscuri chimice, cum ar fi medicamentele, substanțe dezinfectante, acizi, baze, metale grele etc.
3. Riscuri fizice: zgomot, radiații, scurgeri, împiedicări, căderi.
4. Riscuri ergonomice, cum ar fi ridicarea greutăților.
5. Riscuri psihologice, cum ar fi violența și stresul.
6. Riscuri electrice, cum ar fi cabluri electrice uzate.

7. Riscuri de foc și explozii.

Lucrătorii din sănătate au nevoie de protecție împotriva riscurilor ocupaționale care le pun în pericol sănătatea. Pentru munca în condiții nocive mii de salariați din sănătate beneficiază de:

- Durata redusă a timpului de muncă de 35 ore pe săptămână pentru munca care implică un efort intelectual și psiho-emoțional sporit (art. 96 alin.(3) și art. 324 Codul Muncii).
- Dreptul la concediu de odihnă anual suplimentar plătit și durata redusă a zilei de muncă conform nomenclatorului aprobat prin HG nr. 1223 din 9 noiembrie 2004.
- Salarii majorate conform Listei aprobate prin Convenția Colectivă (nivel de ramură).
- Echipamente de protecție și alimentație specială.

Analiza activității organelor sindicale de orice nivel denotă o intensificare a măsurilor în domeniul securității și sănătății în muncă:

- Finanțarea măsurilor de protecție a muncii depășește 2% raportat la fondul de salarizare prevăzut de actele normative în vigoare.
- La propunerea sindicatelor au fost ratificate un șir de convenții OIM, inclusiv Convenția nr. 155 privind „Securitatea și igiena muncii”, Convenția nr. 182 „Interzicerea celor mai grave forme de exploatare a copiilor” etc.
- A fost inițiată fondarea inspecției muncii a sindicatelor.
- A fost adoptată Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008, care a intrat în vigoare de la 01.01 2009.
- Conform datelor statistice ale Raportului anual 2008 al Sindicatului „Sănătatea” au fost atestate sub aspectul corespunderii normelor de securitate și sănătate în muncă 93,5% din numărul total al locurilor de muncă, au fost supuși examenului medical obligatoriu la angajare și celui

periodic 98,1% salariați.

- În conformitate cu prevederile CM în 87,5% din instituții au fost create servicii pentru protecția muncii, în 41,1% servicii medicale, în 26,3% comitete mixte pentru protecția muncii.

- Reprezentanții Sindicatului „Sănătatea” au participat activ la realizarea proiectului OIM în Republica Moldova cu tematica „HIV/SIDA în lumea muncii”.

Menționăm că măsurile întreprinse nu au dus la o ameliorare substanțială a situației în acest domeniu. În ramura sănătății se înregistrează un nivel înalt al morbidității cu pierderea temporară a capacității de muncă, indicele de gravitate-zile la 100 salariați în 2008 fiind de 863,7. Anual se înregistrează cazuri de boli profesionale, accidente grave de muncă, nivel sporit al invalidității primare între medici.

Rezultatul acestor îmbolnăviri și răni la locul de muncă provoacă mari suferințe umane și pierderi materiale. Conform estimărilor OMS și OIM la nivel global anual se înregistrează peste două milioane de decese legate de muncă. Pierderile economice se ridică la 4-5% din PIB global. Intre 30-50% din lucrători raportează expuneri periculoase fizice, chimice sau biologice, o muncă grea ne motivată sau factori ergonomici care sunt periculoși pentru sănătatea lor. Cifre similare de lucrători raportează presiuni psihologice negative la locul de muncă ce conduc la simptome de stres.

Lucrătorii din sănătate au nevoie de protecție împotriva riscurilor ocupaționale care le pune în pericol sănătatea la fel ca oricare alți lucrători. Din peste 59 de milioane de lucrători care sunt angajați în unitățile de asistență medicală din lume, 2 milioane suferă anual de expuneri la Hepatită și HIV/SIDA datorită numai înțepăturilor cu ace. Aceste expuneri sunt cauza pentru 40% din cazurile de infectare cu Hepatita B și C a lucrătorilor medicali și 4,4% din infectările cu HIV.

Luând în considerație importanța deosebită a problemei în cauză OMS în

(Continuare pag.5)

(Continuare. Inceputul pag. 1-4)

colaborare cu Confederația Internațională a Sindicatelor (ITUC) și cu participarea PSI au elaborat Planul Global de Acțiune pentru sănătatea lucrătorilor, care a fost aprobat la 23 mai 2007 pe un termen de 10 ani. Planul Global va aborda următoarele:

- Sănătatea și siguranța la locul de muncă
- Accesul la îngrijiri de sănătate pentru toți lucrătorii.

Planul Global mandatează stabilirea unor programe specifice pentru sănătatea și securitatea ocupațională a lucrătorilor medicali și organizarea unei companii Globale pentru imunizarea lucrătorilor medicali împotriva hepatitei B.

Strategia PSI pentru sectorul sănătății conține două axe pentru activitatea noastră:

1. Compania pentru servicii medicale de calitate
 2. Siguranța la locul de muncă a cadrelor medicale.
- Companii organizate de PSI cu privire la sănătatea ocupațională:

1. Imunizarea vs hepatita B
2. Mecanisme sigure de injectare: prevenirea accidentelor cu obiecte ascuțite
3. Violența la locul de muncă
4. Programe de evaluare a procedurilor și introducerea de măsuri de securitate.

Uniunea Serviciilor publice Europene (EPSU - sau PSI Europa) din care face parte și Sindicatul „Sănătatea” și Asociația Angajatorilor din Spitale și din serviciul de Sănătate European (HOSPEEM), parteneri sociali europeni recunoscuți în domeniul spitalelor și al serviciilor sanitare, în prezența Comisarului European pentru ocupare, au încheiat Acordul cadru cu privire la prevenirea rănilor cu obiecte ascuțite în spitale și în sectorul sanitar din 17 iulie 2009.

Reieșind din importanța problemei în cauză, Biroul Executiv a menționat necesitatea elaborării de către Ministerul Sănătății în comun cu Sindicatul „Sănătatea” a planului ramural de securitate și sănătate în muncă.

Luând în considerație că 70 la sută din accidente de muncă au la bază factorul uman, s-a convenit asupra necesității organizării instruirii în domeniul securității și sănătății în muncă conform Ghidului metodic al Institutului muncii.

Rezultatele Spartachiade XXIV a lucrătorilor ocrotirii sănătății

În conformitate cu hotărârea comună a Colegiului Ministerul Sănătății și Biroului Executiv al Sindicatului „Sănătatea” la 11-13 septembrie 2009, în or. Vadul lui Vodă s-au desfășurat competițiile finale în cadrul Spartachiadei XXIV-a a lucrătorilor ocrotirii sănătății din Republica Moldova, la care au participat peste 700 sportivi din 42 colective de muncă.

Competițiile sau desfășurate la 8 probe sportive: volei masculin, volei feminin, mini-fotbal, tenis de masă, șah, jocul de dame, aruncarea dartzului și tragerea odgonului.

Majoritatea echipelor participante la competiții au demonstrat o pregătire sportivă bună.

Menționăm, că în cadrul Spartachiadei cele mai rezultative echipe au fost:

- La proba volei masculin echipele: raionului Ungheni, municipiului Chișinău, Asociației Farmaciștilor, raionului Cahul, Institutului de Neurologie și

Neurochirurgie, Colegiului Național de Medicină și Farmacie, Spitalului Clinic Republican, raionului Briceni, Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare.

- La proba volei feminin echipele: raioanelor Cahul, Strășeni, Centrului de Medicină Preventivă Chișinău, raionului Soroca, Asociației Farmaciștilor, raionului Sângerei, municipiilor Chișinău și Bălți, Institutului de Neurologie și Neurochirurgie, raionului Comrat, Stației Municipale Chișinău de Asistență Medicală Urgentă, Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, raionului Cimișlia.

- La mini-fotbal echipele: raionului Cahul, Asociației Farmaciștilor, Institutului de Neurologie și Neurochirurgie, Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, municipiului Chișinău, Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”, raioanelor Sângerei, Edineț, Șoldănești.

- La șah echipele: raionului Rezina, Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, Spitalului Clinic

Republican, municipiului Bălți, raionului Cahul, municipiului Chișinău, raioanelor Cimișlia, Orhei, Vulcănești, Șoldănești.

- La jocul de dame echipele: raionului Cahul, Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”, raionului Soroca, municipiului Chișinău, raionului Vulcănești, municipiului Bălți, raionului Rezina, Spitalului de Psihiatrie, raionului Sângerei.

- La tenis de masă echipele: raionului Rezina, Asociației Farmaciștilor, Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie, Spitalului Clinic Republican, Stației Municipale Chișinău de Asistență Medicală Urgentă, municipiului Chișinău, raioanelor Soroca și Sângerei.

- La aruncarea dartzului echipele: Spitalului Clinic de Traumatologie și Ortopedie, Centrului de Medicină Preventivă Chișinău, raioanelor Cahul și Comrat, Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, municipiului Bălți, raionului Ungheni, Asociației Farmaciștilor, Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă.

- La tragerea odgonului echipele: municipiului Chișinău, Asociației Farmaciștilor, Institutului de Neurologie și Neurochirurgie, Stației Municipale Chișinău de Asistență Medicală Urgentă, municipiului Bălți. Asociației Curativ-Sanatoriale și Recuperare.

Echipele clasate pe locurile 1, 2 și 3 au fost decorate cu cupe sportive și diplome de onoare:

Probe	Locul	Echipa
Volei proba masculină	I	Raionul Ungheni
	II	Municipiul Chișinău
	III	Asociația Farmaciștilor
Volei proba feminină	I	Raionul Cahul
	II	Centrul Medicilor de Familie Strășeni
	III	Centrul de Medicină Preventivă Chișinău
Mini fotbal	I	Raionul Cahul
	II	Asociația Farmaciștilor
	III	Institutul de Neurologie și Neurochirurgie
Tenis de masă	I	Raionul Rezina
	II	Asociația Farmaciștilor
	III	Spitalul de Traumatologie și Ortopedie
Șah	I	Raionul Rezina
	II	Stația Municipală Chișinău AMU
	III	Spitalul Clinic Republican
Joc de dame	I	Raionul Cahul
	II	USMF „N. Testemițanu”
	III	Raionul Soroca
Tragerea otgonului	I	Municipiul Chișinău
	II	Asociația Farmaciștilor
	III	Institutul de Neurologie și Neurochirurgie
Aruncarea dartzului	I	Spitalul de Traumatologie și Ortopedie
	II	Centrul de Medicină Preventivă Chișinău
	III	Raionul Cahul

Celor mai buni sportivi s-au conferit cupe sportive:

Pentru promovarea activă a culturii fizice și sportului în colectivele de muncă, sau conferit cupe sportive:

1. Antohi Gheorghe – raionul Cahul
2. Căraruș Tudor – mun. Chișinău
3. Emilian Rodica – Colegiul Național de Medicină și Farmacie
4. Grițuc Mircea – raionul Briceni
5. Guragata Vasiliu – USMF „N. Testemițanu”
6. Popovici Aurel – mun. Bălți
7. Zlatin Valeriu – Spitalul Clinic Republican

1. Jocul de dame
 - Odagiu Ada – Soroca;
 - Banari Mihai – Spitalul Clinic Republican;
2. Șah
 - Cebotari Eudochia – USMF „N. Testemițanu”;
 - Gonța Valeriu – Rezina;
3. Tenis de masă
 - Arseni Ana – Asociația Farmaciștilor;
 - Garaba Alecu – Spitalul Clinic Republican
4. Volei
 - Hantea Aliona – Cahul;
 - Joian Anatol – Ungheni;
5. Dartz
 - Badea Diana – Spitalul de Traumatologie și Ortopedie;
 - Cuznețov Igor – Comrat;
6. Tragerea odgonului
 - Razborschii Vadim – mun. Chișinău
7. Mini-fotbal
 - Ostaș Ion – Cahul;

Al IV-lea Congres Național de Ftizio-pneumologie

„Actualități în etiologia, patogenia, profilaxia, diagnosticul și tratamentul tuberculozei și afecțiunilor pulmonare”- acesta a fost genericul celui de al IV-lea Congres Național de Ftizio-pneumologie (cu participare internațională), consacrat jubileului de 50 de ani al Institutului de Ftizio-pneumologie „Chiril Draganiuc”, congres care a avut loc la 1–2 octombrie 2009.

La lucrările Congresului au participat savanți din România, Rusia, Ucraina, Germania, SUA, oameni de știință și specialiști în domeniu din Republica Moldova.

Raportul de bază al Congresului a fost „Organizarea serviciului antituberculos și pneumologic. Epidemiologia tuberculozei și a bolilor pulmonare nespecifice” și a fost prezentat de Constantin Iavorschi, directorul instituției de profil.

Pornind de la realitatea că incidența globală a tuberculozei constituie 120,5 la 100 000 de locuitori în anul 2008 și prevenirea răspândirii ei necesită acțiuni energice din partea organelor puterii locale și instituțiilor medicale și sociale, au fost realizate două Programe Naționale de Control al Tuberculozei pentru anii 1996–2000 și 2001–2005. Actualul Program Național de Control și Profilaxie a Tuberculozei pentru anii 2006–2010, care a stabilit tactica și strategia luptei antituberculoase urmărește obținerea reducerii maxime a indicilor tuberculozei cu suportul fondurilor personalului și bazei materiale existente, axandu-se pe integrarea acțiunilor antituberculoase cu activitatea întregii rețele medicale, precum și terapia intensivă de spital, extinderea tratamentului ambulator obligatoriu și strict supravegheat (strategia DOTS și DOTS Plus).

Un loc deosebit în ftizio-pneumologie îl ocupă și bolile nespecifice ale aparatului respirator acute și cronice, pentru care este caracteristic nivelul înalt al incidenței și mortalității ca și ponderea crescută de invalidizare a pacienților.

În comunicările delegaților au fost abordate cele mai stringente probleme cu care se confruntă medicii în domeniu și s-au propus noi forme și metode de profilaxie, diagnostic și tratament al pacienților afectați de tuberculoză. S-au evidențiat unele lacune în activitatea serviciului de ftizio-pneumologie, printre care conlucrarea insuficientă a serviciului respectiv cu medicina primară, în special în tratamentul antituberculos, faza de continuare; fluctuația înaltă a personalului medical; mentalitatea neadecvată a unor categorii sociale de pacienți (consumatori de alcool și de droguri, foști deținuți, persoane fără loc de trai sau loc stabil de muncă), care determină numărul mare de abandon al tratamentului; condițiile materiale precare ale unui număr important de pacienți, care le fac dificilă complianța în realizarea tratamentului. Rămâne nerezolvată problema asigurării sociale a bolnavilor și a membrilor de familie.

În scopul ameliorării situației epidemiologice a tuberculozei, creșterii eficienței măsurilor antituberculoase, se cere, de rând cu menținerea unui nivel înalt de activități de profilaxie, tranșant de ameliorat depistarea și tratamentul acestei maladii infecțioase.

S-a decis de a optimiza conlucrarea cu Consiliile raionale, municipale, primăriile locale, Ministerul Justiției în realizarea programelor de control al tuberculozei teritoriale și în instituțiile penitenciare, asigurând participarea activă în profilaxia și controlul tuberculozei a tuturor instituțiilor medicale subordonate, conducătorilor de întreprinderi,

organizații, instituții, asociații, sindicate, Societății Crucii Roșii; a continua reformarea serviciului de ftizio-pneumologie pe verticală, a aduce structura și statele centrelor teritoriale antituberculoase în concordanță cu numărul populației deservite și nivelul incidenței tuberculozei; a forma structuri antituberculoase, care ar corespunde cerințelor situației epidemiologice actuale; a elabora un Program Național de control al bolilor nespecifice ale aparatului respirator. Întru scăderea incidenței, invalidității, mortalității prin bolile nespecifice ale aparatului respirator a considera prioritare depistarea precoce și planificarea eficientă a asistenței medicale în aceste patologii; a revigora depistarea activă a tuberculozei la anumite contingente de populație; a face testarea cu tuberculină la copiii care prezintă o simptomatologie cu semne de tuberculoză; a stabili durata evidenței bolnavilor de tuberculoză sensibilă în fișierul de supraveghere – 12 luni, pentru TB MDR – 24 luni cu determinarea la finele supravegheții a ratei succesului.

A implica ministerele de resort, alte organizații și societăți în elaborarea Programelor de educație sanitară (modul sănătos de viață) a populației și în special a tineretului. A organiza în continuare conferințe și simpozioane științifico-practice tematice anual și a convoca Congresul V Național de Ftizio-pneumologie în anul 2014.

Al IV-lea Congres Național de Ftizio-pneumologie exprimă certitudinea că Societatea de Ftizio-pneumologie, organele Ocrotirii Sănătății, instituțiile antituberculoase, Institutul de Ftizio-pneumologie „Chiril Draganiuc”, catedra Pneumoftiziologie a USMF „Nicolae Testemițanu” vor contribui la ridicarea considerabilă a calității întregului complex de măsuri antituberculoase și combaterii bolilor nespecifice ale aparatului respirator, la realizarea Programelor Naționale prin implementarea metodelor noi de profilaxie, depistare (diagnostic), tratament și recuperare întru

ameliorarea situației epidemiologice, scăderea incidenței și mortalității prin tuberculoză și boli nespecifice ale aparatului respirator.

Participanții la acest prestigios for științific au rămas impresionați de nivelul de organizare și desfășurare al Congresului, de conținutul rapoartelor, accesibilitatea expunerii materialului, bazat pe cazuri concrete și propuneri în vederea redresării situației; de schimbul larg de opinii.

*Secretar științific
al Consiliului științific,
dr. în medicină,
conferențiar cercetător*

Tudor Elena

*Președintele
comitetului sindical
dr. în medicină
conferențiar cercetător*

Simionica Iurie

Asociația stomatologilor din Republica Moldova la 50 de ani

În anul 1957 de către Ministerul Justiției a RSSM a fost înregistrată Societatea stomatologilor din RSSM.

În succesiunea cronologică în funcția de președinte al ASRM au activat: L. Lang; N. Fetisov; V. Titarev; S. Sirbu; A. Guțan; V. Topalo; V. Burlacu; I. Lupan.

Pe parcursul a 50 ani a crescut numărul de membri ai Asociației de la 280 la circa 1636 în 2009. Peste 75 dețin gradul științific de doctor în medicină, 10 doctor habilitat. De către membrii ASRM, în special de către corpul profesoral didactic au fost publicate peste 4000 de lucrări științifice, editate 30 monografii, 10 manuale, 70 brevete de invenții și multiple certificate de inovație care au urmărit scopul de optimizare a procesului diagnostico-curativ și sporirea calității serviciilor stomatologice.

Un eveniment de mare importanță în viața comunității stomatologice autohtone a fost fondarea prin ordinul Ministrului Ocrotirii Sănătății în anul 1959, cu un mare aport al dlui Nicolae Testemițanu, rectorului de atunci, a Facultății de stomatologie.

Evenimentul anului 1961 pe bună dreptate a fost deschiderea a trei catedre de bază a facultății de stomatologie: stomatologie chirurgicală, stomatologie terapeutică, stomatologie ortopedică.

În cadrul corpului profesoral didactic s-au evidențiat: V. Titarev, O.

Ovciaruc, I. Postolachi, A. Eni, A. Bujor și alții. În frunte cu profesorul N. V. Fetisov s-a început o activitate intensivă în toate direcțiile: organizatoric, instruire, cercetare, activitate clinică etc. Prin profesionalism înalt au devenit renumiți S. Sirbu, P. Godoroja, Iu. Spinei, A. Spinei, T. Sturza, G. Nicolau, V. Burlacu, V. Ocușco ș.a.

Toate aceste aspecte au influențat pozitiv acordarea asistenței stomatologice populației la un nivel înalt, corespunzător dezvoltării stomatologiei în spațiul mondial. Însă sunt și probleme serioase.

Astăzi în Moldova activează circa 2000 stomatologi, dintre ei 896 în instituțiile comunitare. Însă de facto asigurarea cu medici stomatologi pe republică este de 2,5 : 10000 populație, iar în localitățile rurale 1,7.

Alarmant este faptul că 60% din medicii stomatologi din localitățile rurale sunt de vârstă pensionară. Deci problema asigurării cu cadre în localitățile rurale rămâne de a fi rezolvată.

Aprovizionarea materială și financiară a componentelor serviciului stomatologic, pe parcursul a 50 de ani a trecut prin diverse stări. Dacă apreciem după criteriul comparativ au fost perioade de ameliorare când a fost introdus „sistemul Semașco” de acordare a asistenței medicale inclusiv celei specializate, după , în anii nouăzeci o scădere evidentă a aprovizionării materiale și financiare a

serviciului stomatologic. Astăzi investigațiile făcute denotă o stare la acest capitol care lasă de dorit. Majoritatea utilajului în instituțiile de stat (în special rurale) are un grad sporit de uzură, instituțiile necesitând reutilare. La moment serviciul stomatologic din republică necesită 797 instalații stomatologice, 634 pupinele, 44 cabinete stomatologice mobile, 23 cuptoare pentru metaloceramică, 10 instalații de turnare a protezelor dentare. Desigur că situația este alarmantă și de către Ministerul Sănătății, Organele puterii locale se fac eforturi pentru a ameliora situația. În ultimii ani au fost procurate 70 instalații stomatologice, 20 pupinele, 4 cuptoare pentru metaloceramică, o instalație pentru turnarea protezelor. Odată cu introducerea asigurării medicale obligatorii s-a ameliorat finanțarea serviciului stomatologic pentru copii și gravide și cel urgent pentru alte categorii de asigurați. Însă la moment au apărut alte probleme (lipsa personalului, utilajului, instrumentarului, organizării) din cauza cărora nu se folosesc mijloacele alocate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină (CNAM), mijloace care sunt preconizate pentru lucrul profilactic și asanarea copiilor și gravidelor. Suntem conștienți de faptul că sunt greutăți, dar după cum arată experiența, instituțiile care au un management corespunzător zilei de azi au indici de activitate, inclusiv financiari satisfăcători. O componentă indispensabilă a serviciului stomatologic este aprecierea și monitoringul. În acest domeniu în perioada de activitate s-a efectuat o muncă deosebită. În primul rând s-a introdus clasificatorul maladiilor URSS (pe timpuri) iar în ultimii 15 ani s-a trecut la Clasificatorul internațional al maladiilor (CIB X), datorită cărui fapt datele se pot analiza și procesa după cerințele unice internaționale. S-a trecut la indici unici de evidență a morbidității prin afecțiuni stomatologice, la indici unici de evidență a activității medicului stomatolog. S-a efectuat un lucru enorm (care continuă) în elaborarea standardelor medico-economice, a

protocoalelor naționale și instituționale de diagnostic și tratament. Pentru monitorizarea serviciului stomatologic în Republica Moldova în cadrul Policlinicii Stomatologice Republicane activează departamentul de evidență, monitorizare și integrare cât și datele sunt analizate în Centrul științifico-practic de Sănătate Publică și Management Sanitar. Desigur că rezultatele cercetărilor științifice, de audit și monitoring, experiența clinică trebuie să fie cunoscute întregii comunități stomatologice-pentru a fi implementate în practică. Pentru realizarea acestei necesități a fost fondată în 2006 revista „Medicina Stomatologică”, care astăzi este organul publicitar al ASRM, recunoscut ca revistă științifică de specialitate de către Academia de Științe a Republicii Moldova, unde își pot publica lucrările științifice, comunicări, cazuri clinice etc. toți medicii stomatologi din țară și din afara ei. În concluzie menționez că activitatea ASRM a fost mult mai vastă decât ceea ce includ rândurile de mai sus, este făcut un pas enorm înainte, dar și mai mult rămâne de făcut pe viitor. Deci toți medicii stomatologi care activează în instituții cu diferită formă de proprietate, să ne unim, să conlucrăm, să punem umărul pentru a mișcă stomatologia înainte spre progres, pentru binele poporului Moldovei.

*Președintele
Asociației Stomatologilor,
doctor habilitat în medicină
I. Lupan*

Al II-ea Congres Internațional al Societății Anesteziologie și Reanimatologie din Republica Moldova

În perioada 27-30 august 2009 și-a desfășurat lucrările al II-ea Congres Internațional al Societății Anesteziologie și Reanimatologie din Republica Moldova.

Anesteziologia și Reanimatologia contemporană este o specialitate chirurgicală interdisciplinară, bazată pe tehnologii medicale și informaționale performante. Misiunile ei principale, sunt: realizarea anesteziei, calmarea durerii, substituirea și/sau dirijarea funcțiilor vitale compromise, monitorizarea și asigurarea siguranței persoanei aflate în grija specialistului anesteziolog-reanimatolog și sunt efectuate fie pe fonul traumei operatorii, fie în condițiile unei agresii asupra organismului de o așa intensitate, care depășește capacitatea lui de auto-compensare, fie în cazul ambelor concomitent. Fiecare din aceste mari misiuni este compusă din numeroase elemente, toate fiind indispensabile. Misiuni identice realizează și reanimatologia, deosebirea fiind derularea acestor procese înafara teatrului operator.

Anesteziologia și reanimatologia a demonstrat că nu este „cenușăreasa” medicinii.

După I Congres al Societății Anesteziologie și Reanimatologie din Republica Moldova au demarat un șir de proiecte, cum ar fi cel de Anestezie pediatrică, în care, pe lângă instruirea practică a numeroși medici, au fost aduse echipamente medicale în sumă de cca 200.000 de euro, strânși mână de la mână de cetățenii germani și elvețieni sensibilizați.

La Congresul II au venit să țină conferințe profesorii de peste hotare, care au devenit prietenii noștri la primul Congres. Temele Congresului sunt mai actuale și adaptate necesităților Moldovei, ca de exemplu, forța de muncă și remunerarea personalului în anestezie și reanimatologie, aspecte legate de siguranța pacientului, tratamentul contemporan al sepsisului, modalități de ventilare artificială, în total – peste 50 de comunicări valoroase. Pe durata lucrărilor, a fost o comunicare mult mai intensă, personalizată, dintre anesteziștii-reanimatorii moldoveni și cei de peste hotare. După Congres așteptăm continuarea și extinderea celor începute. Fortificarea colaborării dintre anesteziologia și reanimatologia moldoveană cu cea de peste hotare. Există școala franceză, anglo-saxonă, scandinavă și rusă de anestezie.

Colaborand, putem lua ce e mai bun de la acestea. Apoi, noi speranțe, noi forțe și noi oportunități pentru tinerii specialiști. Ajustarea cât mai rapidă a specialității la standardele europene.

dr. conf Adrian Belii

PAVEL GODOROJA

Născut la 5 noiembrie 1941, comuna Izvoare, Soroca, Pavel Godoroja vine dintr-o familie de

țărani din Basarabia. Godoroja Pavel Dumitru – medic stomatolog, profesor universitar, absolvent al Institutului de Medicină „N. Pirogov” din Odesa, facultatea de stomatologie, 1963; 1971 - Doctor în științe medicale, 1983 - Doctor habilitat.

Activitatea didactică universitară a desfășurat-o din 1986, fiind profesor din 1986, fondator și șef de catedră stomatologie pediatrică la USMF „Nicolae Testemițanu”, coordonator al programului educațional stomatologic în cadrul parteneriatului SUA și Moldova, membru a Asociației Stomatologice din SUA.

Prin activitatea sa a contribuit la prosperarea științei medicale stomatologice în țară și peste hotarele ei. Permanent a susținut activitatea Sindicatului „Sănătatea”.

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu” Facultatea Stomatologie, Asociația Stomatologilor din Republica Moldova și Biroul Executiv al Sindicatului „Sănătatea” cu deosebit regret îl petrec pe Emeritul organizator, Profesor renumit în întreaga lume, Decanul Facultății Stomatologie Pavel Godoroja, aduc sincere condoleanțe familiei profesorului. Dumnezeu să-l odihnească în pace.

**Nicolae Testemițanu și
medicina națională
sunt noțiuni indivizibile**

Enunțul din titlu îi aparține ministrului sănătății, dlui Vladimir Hotineanu, profesor, doctor habilitat, și a fost rostit în cadrul manifestării de dezvelire a monumentului lui Nicolae Testemițanu, edificat la Drochia.

Domnul ministru nu a fost unicul oaspete înalt venit de la Chișinău, la evenimentul important fiind prezenți, de asemenea, academicienii Ion Ababii, rector, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”, Diomid Gherman, Gheorghe Paladi, foști colegi de grupă a lui N. Testemițanu, Gheorghe Ghidirim, președintele Ligii medicilor, Ozea Rusu, director, Institutul de neurologie și neurochirurgie, Mihai Ouș, medic-șef, spitalul clinic republican, Victor Cernat, director IMSP „Institutul oncologic”, Viorel Prisăcari, prorector USMF, Olga Cernețchi, prorector, USMF, Gheorghe Baci, șef, catedra medicină legală, Victor Cojocaru, șef, catedra terapie intensivă, Nicolae Dolghi, Sofia Sîrbu, Mircea Revenco, Victor Jița, Ion Podubni, Ludmila și Constantin Iațco, Dumitru Tentiuc, Maria Bolocan, Elena Stempovschi, președinte,

Asociația nursingilor, Marcel Abroș, lider, Asociația sindicală a studenților și rezidenților USMF, Victor Nița, autorul monumentului, Uniunea artiștilor plastici, Mircea Martîniuc și Lidia Botezatu, președinții raioanelor, respectiv, Soroca și Fălești, directori ai instituțiilor curative din raioanele vecine, Iulian Filip, poet ș.a. Printre oaspeții deosebiți au fost Andrei Testemițanu, director IMSP „Centrul Republican de Diagnosticare Medicală „Ghiril Draganiuc”, și Olga Olaru, respectiv, feciorul și sora regretatului nostru băștinaș.

La manifestare au fost prezenți și lucrătorii medicali de la IMSP „Spitalul raional „N. Testemițanu” și „Centrul medicilor de familie „Anatol Manziuc”, Drochia, primari ai orașului

și satelor din raion, orașeni, agenți economici, directori de întreprinderi, instituții, care au ajutat financiar, dar și prin oferire de diverse servicii la edificarea monumentului și amenajarea terenului aferent.

În luarea sa de cuvânt Vladimir Calaraș, președintele raionului Drochia a menționat importanța realizării inițiativei de înveșnicire a memoriei lui Nicolae Testemițanu, subliniind, că

numele lui va continua să ne îndemne la fapte și onestitate.

În cadrul festivității un sobor de preoți în frunte cu Pavel Vuluță, protoiereu de Drochia, și călugărul Rafail, starețul Mănăstirii „Sfântul proroc Ilie” din s. Nicoreni, au oficiat sfințirea monumentului și o slujbă de pomenire.

Tot în aceeași zi, la Centrul sănătății femeii „Ana” a avut loc încă un sufletist omagiu adus regretatului N. Testemițanu, moderat de Svetlana Nicov, medic, originară din s. Ochiul Alb, la care, de asemenea, au fost prezenți colegi, prieteni, rude, discipoli de-ai celui, vorba dlui Gheorghe Ghidirim, care a urcat la ceruri, coborând în legendă.

Liuba BULGARU

Sindicatului „Sănătatea”

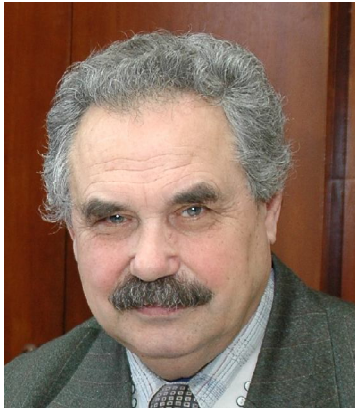
Permiteți-ne să vă exprimăm recunoștința pentru răspunderea cu generozitate la inițiativa autorităților administrației publice ale raionului, privind edificarea în or. Drochia a monumentului, închinat excepționalului patriot al neamului și în special al băștinei ochiualbene, strălucitului savant și conducător Nicolae Testemițanu.

Concomitent, vă aducem cuvinte de mulțumire pentru contribuția financiară, grație căreia a fost posibilă executarea, în termeni optimi, a acestei lucrări, amenajarea teritoriului și inaugurarea monumentului la 26 septembrie 2009.

Cu speranța la o conlucrare și pe viitor,

*Președintele
raionului
Drochia
Vladimir Calaraș*

*Președintele
consiliului
coordonator
Pavel Postovanu*

La 7 octombrie 1939 în familia domnilor Timofei și Vasilisa Cucu din comuna Sărătenii Vechi, județul Orhei s-a născut al cincilea din 8 copii – Ion.

Di Ion Cucu a devenit unul din mulțimea de promotori ai mândriei față de pământul natal, neam, cultura lui multiseclară, care a învins și s-a păstrat pentru alte generații, trecând prin multiplele încercări și greutăți istorice.

Dumnealui este un om inteligent, medic, economist, cu o înțelepciune și dăruire sufletească deosebită.

Dânsul este un acumulator de știință, experiență ce-i ajută de a găsi calea reușită pentru soluționarea multiplelor probleme ce-i frământă pe oameni.

Fiind o personalitate deschisă de a se împărtăși, a îndrăma, a face numai bine pentru oameni, lăsând la urmă grijile personale,

fiind permanent în căutare, în mișcare.

Venind de la întâlniri în colective, seminare, din deplasări în alte țări (Elveția, Suedia, Norvegia, Bulgaria, Rusia, România), dânsul nu obosește de a se împărtăși cu tot ce a sintetizat nou, de a elabora propuneri și înainta inițiative pentru a le realiza în viață.

Aceste și alte calități deosebite a dlui Ion Cucu contribuie esențial la sporirea autorității Sindicatului „Sănătatea”, la formarea unei imagini necesare, reale a unui lider, activist, sindicalist.

Felicităm călduros colegul nostru cu ziua de naștere.

CENTRU MEDICAL DIAGNOSTIC – CURATIV ȘI RECUPERARE

Certificat de Acreditare 0355 din 01.02.2007
Licența A MMII 028366 din 01.02.2007

EXCLUSIV - RECUPERARE BALNEOLOGICĂ

Cu prilejul frumoaselor jubilee, Sindicatul „Sănătatea” Vă felicită călduros și Vă urează multă sănătate, prosperitate și noi realizări*11 iulie***Hasnaș Ion**, Agenția Teritorială Ungheni*28 iulie***Iurcenco Svetlana**, Ceadar-Lunga*31 iulie***Ailoaiei Iulia**, CMP Glodeni*17 august***Bilba Veniamin**, CMP Ungheni*22 august***Bilici Tudor**, Consiliul Naț. de Evaluare și Acreditare*4 septembrie***Stefciuc Dragoș**, SR Anenii Noi*5 septembrie***Binzari Viorelia**, Centrul Ftiziopneumologie Cornești*21 septembrie***Roșca Tudor**, SR Strășeni*13 octombrie***Gorea Stela**, SCM Bălți*19 octombrie***Pogîlă Titu**, SR Făleți**Dobîndă Ion**, CMP Fălești*28 octombrie***Pancenco Silvia**, Dispensarul Narcologic Republican***Stimați colegi, Felicitări cu prilejul zilei de naștere****2 iulie***Bazilevscaia Valentina**, CMP Ceadar-Lunga*4 iulie***Dodu Nicolai**, CMP Drochia*12 iulie***Cazac Liudmila**, Dispens.Dermatovenerologic Rep.*13 iulie***Popov Silvia**, SR Rezina*15 iulie***Lungu Tatiana**, SZAMU „Nord*16 iulie***Condrea Anatol**, CMP Hâncești*24 iulie***Anghel Alexandru**, Inst. de Neurologie și Neurochir.*30 iulie***Stoianova Svetlana**, CMP Taraclia*31 iulie***Chirița Lilia**, SCM „Sf. Treime” Chișinău*6 august***Celac Adelina**, SR Dondușeni*14 august***Munteanu Vasile**, CMP Ialoveni**Cracan Mihai**, Spitalul de Psihiatrie Bălți*15 august***Novac Ludmila**, CMF Bălți**Pelin Victor**, SR Căușeni*17 august***Stempovscaia Elena**, Asociația Nursing*20 august***Magulciac Alexandru**, ICȘDOSMC*28 august***Gîțu Tudor**, Institutul Oncologic*30 august***Malachi Oleg**, Colegiul Medical Ungheni*2 septembrie***Manolache Ala**, CNMF*3 septembrie***Chiriac Ion**, Centrul de Diagnosticare Medicală*6 septembrie***Ceban Emil**, USMF „N. Testemițanu”*7 septembrie***Vieru Ion**, Direcția Sănătății Comrat*10 septembrie***Griciuc Mircea**, SR Briceni*13 septembrie***Sali Vera**, Spitalul Clinic Republican*19 septembrie***Simionică Iurii**, Institutul Ftiziopneumologie*21 septembrie***Apetroiaiei Ion**, CMP Comrat*23 septembrie***Țurcanu Victor**, SCRC „Em. Coțaga”**Ghețoi Gheorghe**, CMP Vulcănești*25 septembrie***Lungu Alexandru**, CNȘPMP*28 septembrie***Dragneva Maria**, CMP Basarabeasca*29 septembrie***Căldare Svetlana**, Casa de copii Chișinău*30 septembrie***Iamboglo Nadejda**, SZAMU „UTA Gagauzia”*6 octombrie***Caraș Alexandru**, Institutul de Cardiologie*7 octombrie***Cacian Mihai**, SR Ștefan-Vodă*14 octombrie***Donos Veaceslav**, SR Soroca*23 octombrie***Gonța Ludmila**, CMP Șoldănești*24 octombrie***Eladi Mihai**, CMP Anenii Noi*26 octombrie***Capmoale Victor**, CMP Oenița*27 octombrie***Secrieru Viorelia**, CNGMPF*29 octombrie***Simionică Varvara**, Spitalul nr. 1 Chișinău